

חוק ומשפט

על חיים משותפים והסכמי ממון אצל ידועים בציבור

שמואל ברטלר, עו"ד

בציבור יש זכויות רבות מאוד. מצד שני לא כולם יודעים כי חיים כ"ידועים בציבור" יוצרים לכל אחד מבני הזוג גם חובות שונות.

למעשה מאז קום המדינה המחוקקים הולכים ומרחיבים את הזכויות וההטבות הסוציאליות המוענקות לידוע/ה בציבור. יתכן כי לא רחוק היום ונראה השוואה בין זכויות הידועים בציבור לזכויות בני הזוג

המשך בעמוד 26 ←

המתירנות, הרצון שלא לבוא במגע עם מוסד דתי, התארכות אורח החיים ושיפור באיכותם, היעדר אפשרות ו/או רצון להתחתן בחתונה דתית. לא ניתן להתעלם מכך שחלק מהציבור תופס את מוסד הידועים בציבור בצורה שלילית אולם העובדה שמוסד הידועים בציבור שכיח כל כך מדברת בעד עצמה. לא כולם מודעים לכך שגם לידוע/ה

ביס מאיתנו בוחרים לחיות לצד בן/בת זוג ללא נישואים. צורת חיים זוגיים כזו מכונה "ידועים

בציבור". מוסד "הידועים בציבור" הוא מוסד מוכר לרובנו ונפוץ מאוד בימינו. בין הסיבות לחיים משותפים לא נישואים ניתן למנות את שיעורי הגירושים הגבוהים והתרחבות שוק הפנויים פנויות,

סניף רמת השרון
עומד לשרותכם

SIGNAL TOURS

מתכננים מסע שורשים לפולין?

חשוב לכם שהמסע לפולין יהיה חוויתי ומיוחד? מסלול ב"תפירה אישית"? הדרכה מקצועית ואיכותית בעברית? קבוצות הדרכה קטנות? שרותי תיירות מדרגה ראשונה?

במחלקת מסעות שורשים לפולין של "סיגל טורס":

- מתמחים בתחום מזה 20 שנה • ספקים מורשים של משרד החינוך • גב' שוש הירשמן (בעלת תואר ראשון בהיסטוריה כללית ויהודית והתמחות בלימודי תואר שני בנושא השואה), מראשוני המדריכים לפולין, שהוכשרו על-ידי משרד החינוך ו"יד ושם". • דואגים להכנת המסע על כל היבטיו: מבניית המסלול, תכנון, הפעלת שירותי תיירות, הדרכה צמודה ומנוסה, עזרה בבחירת התכנים שחשובים עבורכם בהתאמה אישית • משלבים בין מארגני הסיור ומדריכי המסע ליצירת מיקוד המטרות והכנת התוכנית והתכנים. • שומרים על קבוצות קטנות עם הדרכה מקצועית ואיכותית. • מומחים בהעברת המידע בצורה עניינית וחוויתית

ניתן להזמין קבוצות סגורות, בני משפחה, חברים ועוד - כל זאת בהתאמה אישית לאורך הסיור, האתרים המעניינים ודרישת הלקוח. בקיי - ניתן להשתלב בסיורים מאורגנים של קבוצות קטנות.

לפניות: שוש הירשמן, מנהלת מחלקת מסעות שורשים לפולין,
רמל שרותי תיירות, מקבוצת סיגל טורס, רח' סוקולוב 33, רמת-השרון
טל': 03-5498144 שלוחה: 205 shosh@carmel-tourism.com
www.signal-tours.com

הנשואים. קצרה היריעה לסכם במאמר זה את כל הזכויות והחובות המוענקות לידוע/ה בציבור. ננסה בקצרה לסקור מספר מהזכויות והחובות המוענקות ובהתאמה מוטלות על הידועים בציבור. לפני שנסקור את הזכויות והחובות

המוריש ציווה לו מה שהנשאר בחיים היה מקבל בירושה על פי דין אילו היו נשואים זה לזה, והיא כשאין הוראה אחרת, מפורשת או משתמעת, בצוואה שהשאיר המוריש".
ב. חוק הירושה מעניק לידוע/ה בציבור

חובות על בני הזוג. בתמצית ניתן לומר כי חובות של אחד מבני הזוג יכולים להיות משויכים לידוע/ה בציבור שלו. במקרים מסוימים יתכן גם שיתוף בנכסים בין ידועים בציבור.

נטל הוכחה המוטל על הטוען לחזקת השיתוף בנכסים הוא נטל הוכחה כבד ביותר. בפסיקה נקבע כי גם אם יקבע שבני הזוג חיו "כידועים בציבור" אין בכך משום החלה של חזקת השיתוף עליהם ואין להסיק כי רכוש שנרכש במהלך החיים המשותפים על ידי כל אחד בנפרד הוא רכוש משותף. נקבע כי כדי שיקבע שתחול הלכת שיתוף לגבי רכוש נפרד כזה – יש להוכיח כוונת שיתוף מפורשת. חיים תוך הפרדה מלאה של רכוש יכולים להעיד במקרים מסוימים על העדר כוונת שיתוף בנכסים.

המגמה כיום היא להשוות את מעמד הידוע/ה בציבור למעמד בן זוג במקרה של נישואים. מאחר והחיים כידועים בציבור מטילים חובות מצד אחד וזכויות

"איש ואישה החיים חיי משפחה במשק בית משותף אך אינם נשואים זה לזה, ומת אחד מהם ובשעת מותו אף אחד מהם לא היה נשוי לאדם אחר, רואים את הנשאר בחיים כאילו המוריש ציווה לו מה שהנשאר בחיים היה מקבל בירושה על פי דין אילו היו נשואים זה לזה, והיא כשאין הוראה אחרת, מפורשת או משתמעת, בצוואה שהשאיר המוריש"

זכות למזונות מהעזיבון.
ג. מתן הזכויות בחוק הירושה כאמור היווה פריצת דרך בנושא והכרה מהותית של המדינה בזכויות הידוע בציבור. במידה וקיים הסכם יחסי ממון בין הידועים בציבור יכול/ה הידוע/ה בציבור לזכות גם במזונות מבן/בת הזוג בעודם בחיים.
חוקים נוספים המכירים בזכות הידועים

כאמור נציין כי ההגדרה של מי הוא ידוע/ה בציבור איננה פשוטה. הפסיקה כבר קבעה כי הגדרת בני זוג כידועים בציבור קשה כ"קריעת ים סוף". ההלכה המשפטית קובעת כי על מי שטוען שהוא ידוע/ה בציבור מוטלת החובה להוכיח את טענתו. כיום על הטוען לקיום חיים כידועים בציבור להוכיח חיים משותפים כבעל ואישה וניהול משק בית משותף. הכרה של הציבור בקשר של בני הזוג מחזקת את הטענה. למעשה הפסיקה הכירה בכך כי ידוע/ה בציבור יכולים להיות נשואים לצד ג' כאשר בפועל הם חיים כאמור עם בן הזוג האחר.

המגמה כיום היא להשוות את מעמד הידוע/ה בציבור למעמד בן זוג במקרה של נישואים. מאחר והחיים כידועים בציבור מטילים חובות מצד אחד וזכויות מצד שני יש להיערך גם מבחינה משפטית וגם מבחינה כלכלית לחיים באופן זה. מומלץ לידועים בציבור לערוך באמצעות מומחים הסכמי ממון וכן צוואות מפורטות

מצד שני יש להיערך גם מבחינה משפטית וגם מבחינה כלכלית לחיים באופן זה. מומלץ לידועים בציבור לערוך באמצעות מומחים הסכמי ממון וכן צוואות מפורטות. תכנון נכון יחסוך הרבה עוגמת נפש, נזקים ומתחים מיותרים בין בני הזוג ובין המשפחות. ●

אין באמור משום חוות דעת, על כל מקרה להיבחן לגופו.

בציבור הם החוקים הבאים: חוק הנכים (תגמולים ושיקים), חוק משפחות שנספו במערכה (תגמולים ושיקים), חוק הגנת הדייר, חוק הביטוח הלאומי, חוק נכי מלחמה, חוק שירות הקבע בצה"ל, חוק השמות, חוק פיצויי פיטורים, חוק תגמולים לנפגע פעולות איבה ועוד.

חובות של ידועים בציבור:
מוסד הידועים בציבור מטיל כמובן

מספר חוקים מעניקים הטבות לידועים בציבור

א. חוק הירושה מעניק זכויות לירושה ולמזונות מהעזיבון לידועה ולידוע בציבור. סעיף 55 לחוק הירושה קובע כי "איש ואישה החיים חיי משפחה במשק בית משותף אך אינם נשואים זה לזה, ומת אחד מהם ובשעת מותו אף אחד מהם לא היה נשוי לאדם אחר, רואים את הנשאר בחיים כאילו

עו"ד שמואל ברטלר LLM ומגשר מוסמך. הכותב הינו שותף בכיר במשרד ברטלר, עורכי דין, המתמחה במשפט אזרחי, מסחרי, מקרקעין וגישור